

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG AN NINH TẠI TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH - ĐẠI HỌC HUẾ

Trần Đình Giai, Trần Thị Thúy Hồng*

ABSTRACT

This article proposes measures to manage testing and evaluation activities of the National Defense and Security Education subject at the Center for National Defense and Security Education - Hue University. The research results are the basis for National Defense and Security Education Centers to refer to in making decisions to adjust and improve the quality of testing and evaluating the National Defense and Security Education subject for students. .

Keywords: Inspection, evaluation, Measures, National defense and security education

Received: 10/01/2024; **Accepted:** 15/02/2023; **Published:** 10/03/2024

1. Đặt vấn đề

Giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQP&AN) góp phần giáo dục toàn diện cho học sinh, SV về lòng yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, niềm tự hào và sự trân trọng đối với truyền thống đấu tranh chống giặc ngoại xâm của dân tộc, của các lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam; có ý thức cảnh giác trước âm mưu thủ đoạn của các thế lực thù địch; có kiến thức cơ bản về đường lối quân sự của Đảng và công tác quản lý nhà nước về quốc phòng, an ninh; có kỹ năng quân sự để tham gia vào sự nghiệp xây dựng, củng cố nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân, sẵn sàng bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa

Đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT là đổi mới những vấn đề lớn, cốt lõi, cấp thiết, từ quan điểm, tư tưởng chỉ đạo đến mục tiêu, nội dung, phương pháp, cơ chế, chính sách, điều kiện bảo đảm thực hiện; đổi mới từ sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước đến hoạt động quản trị của các cơ sở GD&ĐT và việc tham gia của gia đình, cộng đồng, xã hội và bản thân người học; đổi mới ở tất cả các bậc học, ngành học.

Về đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT nghị quyết 29 – NQ/TW đã xác định: Đổi mới căn bản hình thức và phương pháp thi, kiểm tra và đánh giá kết quả GD&ĐT, bảo đảm trung thực, khách quan. Việc thi, kiểm tra và đánh giá kết quả GD&ĐT cần từng bước theo các tiêu chí tiên tiến được xã hội và cộng đồng Giáo dục thế giới tin cậy và công nhận. Phối hợp sử dụng kết quả đánh giá trong quá trình học với đánh giá cuối kỳ, cuối năm học; đánh giá của người dạy với tự đánh giá của người học; đánh giá của nhà trường với đánh giá của gia đình

và của xã hội.

Đổi mới kiểm tra (KT), đánh giá (ĐG) là một trong những động lực thúc đẩy các quá trình khác trong chuỗi hoạt động học cùng thay đổi như đổi mới phương pháp dạy học, đổi mới phương thức quản lý giáo dục, ... Như vậy, đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập sẽ giúp nâng cao chất lượng dạy và học trong tình hình hiện nay.

Bên cạnh đó, đổi mới kiểm tra, đánh giá giúp giảng viên (GV), cán bộ quản lý có được những thông tin quan trọng để kịp thời điều chỉnh; hướng quá trình kiểm tra, đánh giá vào việc phát hiện năng lực của người học thay vì chỉ kiểm tra, đánh giá kết quả (ghi nhớ, học thuộc, làm theo mẫu, ...) kiểm tra, đánh giá giúp quá trình dạy – học trở nên tích cực hơn, tạo sự hứng thú và tích cực, tự giác học tập của SV, xây dựng cho SV sự tự tin, niềm tin vào bản thân, sự tự khẳng định mình, chủ động hơn trong việc làm chủ tương lai, làm chủ xã hội.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Hoạt động kiểm tra, đánh giá

Kiểm tra, đánh giá là một phần không thể thiếu trong GD&ĐT, luôn được xã hội quan tâm và là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của giáo dục trong nhiều năm nay. Để nâng cao chất lượng dạy và học, vì sự phát triển của thế hệ tương lai, cần có sự cải tiến về nội dung, hình thức, phương pháp. Và để làm được điều đó, trước hết giảng viên, cán bộ quản lý cần nhận thức được những vấn đề cơ bản, phân loại rõ ràng và ý nghĩa to lớn của việc kiểm tra, đánh giá trong hoạt động dạy và học.

Kiểm tra là một thuật ngữ chỉ sự đo lường, thu thập thông tin để phán đoán, xác định mức độ phát triển của người học, đồng thời cung cấp những thông tin phản hồi

*ThS. Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế

để hoàn thiện quá trình dạy học.

Kiểm tra là phương pháp xem xét thường xuyên quá trình học tập; cụ thể, là quá trình thu thập thông tin một cách định lượng và định tính về các đại lượng đặc trưng như nhận thức, tư duy, kỹ năng và các phẩm chất nhân cách khác trong quá trình giáo dục. Trong giáo GD&ĐT môn học Giáo dục Quốc phòng An ninh (GDQPAN), có thể hiểu khái quát về kiểm tra như: Kiểm tra là hoạt động của chủ thể quản lý giáo dục tiến hành nhằm thu thập thông tin, xác định khả năng và mức độ đạt được về kiến thức, kỹ năng, thái độ và rèn luyện của SV trong tiến trình học tập và khi kết thúc khóa học.

Đánh giá là quá trình thu thập và xử lý thông tin một cách có hệ thống nhằm xác định mục tiêu đã và đang đạt được ở mức độ nào, là một quá trình hình thành những nhận định, phán đoán về thực trạng dựa vào sự phân tích thông tin thu được trên cơ sở đối chiếu với những mục tiêu, tiêu chuẩn đã đề ra, nhằm đề xuất những quyết định thích hợp để cải thiện thực trạng, điều chỉnh, nâng cao chất lượng và hiệu quả công việc. Đánh giá trong môn học GDQPAN là một quá trình hình thành và đưa ra những nhận định khách quan, khoa học trên cơ sở thông tin thu thập được trong quá trình quản lý đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Đánh giá đưa ra các nhận định làm cơ sở cho các quyết định điều chỉnh của nhà quản lý, của GV và SV. Kiểm tra, đánh giá quá trình học tập là hoạt động được tiến hành thường xuyên và có hệ thống để thu thập thông tin, nhằm phân tích, xác định mức độ hình thành về phẩm chất và năng lực của học viên trong quá trình đào tạo một cách khách quan, vật chất, lượng hóa được để điều chỉnh hoạt động dạy và học nhằm đạt được những yêu cầu đã xác định của mục tiêu đào tạo.

Kiểm tra, đánh giá môn học Giáo dục Quốc phòng An ninh (GDQPAN) là quá trình xác định mức độ kiến thức, kỹ năng, thái độ của người học so với mục tiêu, yêu cầu dạy học môn học đã xác định

Quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá môn GDQPAN là quá trình lập kế hoạch, tổ chức, lãnh đạo và kiểm tra, đánh giá nhằm giúp cho đánh giá kết quả học tập môn GDQPAN của người học phản ánh đúng thực chất, khách quan kết quả dạy học. Qua đó, góp phần thúc đẩy chất lượng dạy học môn học GDQPAN. Quản lý kiểm tra, đánh giá môn GDQPAN của người học là quản lý điều phối nhiệm vụ giảng dạy của người dạy và nhiệm vụ của người học.

2.2. Thực trạng quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá môn học Giáo dục quốc phòng an ninh tại Trung

tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh – Đại học Huế

Thực hiện chương trình GDQP&AN trong trường Trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và cơ sở giáo dục đại học theo Thông tư 03/2017/TT-BGDĐT ngày 13 tháng 01 năm 2017 và được thay thế bằng Thông tư 05/2020/TT-BGDĐT ngày 18 tháng 3 năm 2020 của Bộ GD&ĐT. Công tác kiểm tra, thi, đánh giá kết quả học tập môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh được thực hiện theo Thông tư liên tịch số 18/2015/TTLT-BLĐT-BXH ngày 8 tháng 9 năm 2015 về Quy định tổ chức dạy học và đánh giá kết quả học tập môn học GDQPAN trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, cơ sở giáo dục đại học.

Trong những năm qua, công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn GDQPAN tại Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế đã và đang được tổ chức nghiêm túc góp phần nâng cao chất lượng dạy và học của GV, SV, chất lượng quản lý của Trung tâm. Tuy nhiên, trong quá trình tổ chức thực hiện vẫn còn một số hạn chế và bất cập, như nhận thức về hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV ở một số bộ phận cán bộ quản lý, GV còn nhiều hạn chế, chưa thật sự đầy đủ, đặc biệt là trong khâu thực hiện quy định, triển khai hình thức và phương pháp phù hợp với đối tượng, năng lực người học; cơ sở vật chất, phương tiện hỗ trợ chưa đáp ứng được nhu cầu, công tác đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập nhìn chung chưa thật sự đồng bộ, chưa có sự thay đổi lớn. Để nâng cao chất lượng kiểm tra, đánh giá môn GDQPAN tại Trung tâm GDQP&AN - Đại học Huế thì cần thực hiện tốt các biện pháp.

2.3. Biện pháp quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá môn học Giáo dục quốc phòng an ninh tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh – Đại học Huế

2.3.1. Tổ chức các hoạt động nâng cao nhận thức, năng lực và trách nhiệm đối với kiểm tra, đánh giá môn học GDQPAN cho giảng viên và cán bộ quản lý

Muốn nâng cao hiệu quả hoạt động KT, ĐG môn học GDQPAN và công tác quản lý hoạt động này, trước hết phải tăng cường nâng cao nhận thức cho đội ngũ, tùy theo cương vị của mình, nhận thức đúng vị trí, tầm quan trọng, từ đó có được sự nhất quán trong nhận thức về mục tiêu, nội dung, phương pháp tiến hành quản lý hoạt động KT, ĐG môn học GDQPAN cho SV. Phải coi việc quản lý công tác KT, ĐG là một trong những yếu tố góp phần quyết định đến chất lượng đào tạo của Trung tâm. Để làm được điều đó cần thực hiện các nội dung sau:

- Tổ chức các lớp tập huấn về KT, ĐG kết quả học tập

nói chung và KT, ĐG môn học GDQPAN nói riêng theo định kỳ hàng năm cho GV.

- Ban Giám đốc có kế hoạch thường xuyên theo dõi việc triển khai các văn bản, quy định đã ban hành, kiểm tra, đôn đốc nhắc nhở cán bộ, GV của mình có ý thức thực hiện các loại văn bản đó.

- Tổ chức hội thảo, tọa đàm chuyên đề, báo cáo chuyên đề, sinh hoạt chuyên môn định kỳ cho cán bộ, GV nhà trường. Phổ biến, hướng dẫn cho SV nhận thức đúng đắn về mục tiêu, yêu cầu của chương trình đào tạo, quán triệt phương châm “biến quá trình đào tạo thành quá trình tự đào tạo”. Phổ biến các quy chế về quản lý đào tạo của Trung tâm GDQP&AN và các quy định của nhà trường.

- Nâng cao năng lực cho CBQL, GV và SV trong hoạt động KT, ĐG. Tổ chức tập huấn bồi dưỡng cho CBQL, GV về nghiệp vụ KT, ĐG. Tổ chức thao giảng, dự giờ, sinh hoạt chuyên đề để cán bộ, GV trao đổi kiến thức, kinh nghiệm trong hoạt động KT, ĐG. Tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng khai thác, sử dụng các phần mềm chuyên dụng KT, ĐG cho CBQL và GV. Tổ chức cho SV nhận xét, đánh giá chéo bài tập tình huống, thực hành. Tổ chức định kỳ các buổi sinh hoạt, họp lớp để SV tự đánh giá, tham gia ý kiến, phát triển kỹ năng tự KT, ĐG.

- Quản lý đổi mới mục tiêu, nội dung kiểm tra, đánh giá quá trình học tập của SV

2.3.2. Tổ chức, chỉ đạo việc ứng dụng công nghệ thông tin vào quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá môn học Giáo dục quốc phòng an ninh

Để ứng dụng công nghệ thông tin vào việc nâng cao hiệu quả công tác quản lý hoạt động KT, ĐG môn học GDQPAN. Cần thực hiện các nội dung sau:

- Khai thác có hiệu quả các phần mềm quản lý SV: Nâng cấp, bổ sung ứng dụng các phần mềm hỗ trợ quản lý và giảng dạy có chất lượng cao. Ưu tiên cho khai thác, sử dụng các phần mềm hỗ trợ đổi mới phương pháp dạy học; phần mềm quản lý SV, trong đó bao gồm các chức năng: quản lý các kỳ kiểm tra, các kỳ khảo sát chất lượng cho phép khai báo môn kiểm tra, đánh số báo danh, chia phòng kiểm tra, nhập điểm kiểm tra và tổng hợp báo cáo; quản lý điểm của tất cả các bài kiểm tra, tính điểm trung bình các học phần cho SV

- Khai thác triệt để mạng internet vào việc nghiên cứu tài liệu, thu thập thông tin cần thiết cho quản lý và giảng dạy.

- Sử dụng công nghệ thông tin để quản lý, xử lý,

thống kê, báo cáo và đánh giá chất lượng đào tạo.

2.3.3. Tổ chức xây dựng kế hoạch và quy trình kiểm tra, đánh giá môn học Giáo dục quốc phòng an ninh

Xây dựng kế hoạch được xem là hoạt động đầu tiên mang tính định hướng cho công tác quản lý. Một kế hoạch chi tiết, phù hợp sẽ giúp các nhà quản lý dự báo được tình hình và ứng phó được những bất thường xảy ra. Việc lập kế hoạch phù hợp và khả thi sẽ đưa ra được phương án tối ưu nhất để thực hiện các mục tiêu, nhờ đó nâng cao hiệu quả sử dụng các nguồn lực và tiết kiệm được thời gian.

Xây dựng kế hoạch và quy trình KT, ĐG là phần khung của toàn bộ hoạt động và có ảnh hưởng rất lớn đến toàn bộ quá trình KT, ĐG môn học GDQPAN của SV. Vì vậy, việc xây dựng kế hoạch phù hợp với điều kiện thực tế của đơn vị sẽ tạo ra sự thống nhất trong hành động của cán bộ quản lý và GV; tạo điều kiện thuận lợi cả về mặt tinh thần và vật chất cho các đối tượng liên quan trong hoạt động KT, ĐG. Trong kế hoạch, cũng có quy định nghĩa vụ, trách nhiệm của từng đối tượng tham gia, đây sẽ là cơ sở để khuyến khích, ràng buộc các đối tượng liên quan phát huy tính tự chủ, sáng tạo và nỗ lực, tạo môi trường thuận lợi hơn cho việc triển khai hoạt động KT, ĐG môn học GDQPAN của SV đạt kết quả cao.

2.3.4. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát đối với quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá môn học Giáo dục quốc phòng an ninh

Kiểm tra, giám sát là hoạt động cần thiết trong quản lý hoạt động KT, ĐG môn học GDQPAN cho SV. Kiểm tra, giám sát cung cấp cho CBQL những thông tin cần thiết về thực trạng các hoạt động trong một đơn vị giáo dục để có những điều chỉnh kịp thời những sai lệch nếu có, đảm bảo mọi hoạt động đúng hướng, đạt mục tiêu đề ra; đồng thời làm căn cứ, cơ sở cho quy trình kế hoạch tiếp theo. Thực hiện KT, ĐG môn học GDQPAN cũng chính là thực hiện công tác kiểm tra, giám sát tất cả các mặt hoạt động của một nhà trường theo một bộ tiêu chuẩn, tiêu chí nhất định. Để công tác kiểm tra, giám sát đạt hiệu quả cần tập trung những vấn đề sau đây:

Kiểm tra, giám sát việc ra đề, thiết kế ma trận đề

Kiểm tra, giám sát việc coi thi

Kiểm tra, giám sát khâu chấm điểm

Kiểm tra, đánh giá, giám sát việc nhập điểm

2.3.4. Tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị, kinh phí và các điều kiện khác để đảm bảo quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá môn học Giáo dục quốc phòng an

ninh

Công tác quản lý hoạt động KT, ĐG môn học GDQPAN sẽ không đạt được yêu cầu một khi các nguồn lực phục vụ cho công tác này không được đảm bảo ở mức tối thiểu. Ngoài nguồn nhân lực, các điều kiện về tài chính, trang thiết bị và cơ sở vật chất cũng có ảnh hưởng rất lớn đến hiệu quả của hoạt động KT, ĐG môn học GDQPAN.

Mức độ hiệu quả của hoạt động KT, ĐG môn học GDQPAN phụ thuộc khá nhiều vào các điều kiện, nguồn lực đảm bảo cho hoạt động này. Các nguồn lực là một trong những yếu tố đặc biệt quan trọng, trong đó nhân lực đóng vai trò then chốt vì nhân lực có thể khắc phục tình trạng thiếu tài lực và vật lực. Có nguồn nhân lực tốt mà không có tài lực, vật lực thì hoạt động KT, ĐG cũng không thể nào đạt được mục tiêu.

Biện pháp đảm bảo các điều kiện về cơ sở vật chất, tài chính và các nguồn lực khác nhằm giúp lãnh đạo, CBQL và GV của Trung tâm triển khai hiệu quả quy trình, nội dung, phương pháp KT, ĐG môn học GDQPAN và thực hiện các biện pháp quản lý hoạt động này, đồng thời cân nhắc hợp lý các biện pháp huy động, khai thác, đầu tư hợp lý các nguồn lực đáp ứng yêu cầu quản lý.

3. Kết luận

Trong thời gian qua, mặc dù công tác quản lý hoạt động KT, ĐG môn học GDQPAN đã được Trung tâm quan tâm thực hiện và đạt được những thành tích nhưng vẫn tồn tại những hạn chế nhất định. Chính vì vậy, việc đề xuất các biện pháp để quản lý tốt công tác này sẽ khắc phục được những hạn chế và đồng thời phát huy hết hiệu quả của công tác này. Tuy nhiên, các biện pháp trên phải được tiến hành song song, không được xem nhẹ biện pháp nào, từ đó mới đạt hiệu quả mong muốn.

Các biện pháp quản lý hoạt động KT, ĐG môn học GDQPAN đã được tiến hành khảo sát ý kiến nhằm kiểm tra tính cấp thiết và tính khả thi. Đây là điều kiện thuận lợi để Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế phát huy, áp dụng vào thực tiễn trong quản lý, chỉ đạo và tổ chức thực hiện công tác quản lý hoạt động KT, ĐG môn học GDQPAN.

Kiểm tra, đánh giá môn học GDQPAN của Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế là khâu đột phá, tác động điều chỉnh các khâu khác trong toàn bộ hoạt động đào tạo cán bộ. Kiểm tra, đánh giá cần phải được đổi mới một cách toàn diện theo hướng tiếp cận năng lực và phẩm chất của người học. Các biện pháp quản lý được nghiên cứu, đề xuất xuất phát từ việc nghiên cứu cơ sở lý

l luận, thực trạng quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá quá trình học tập của Trung tâm GDQP&AN nên có căn cứ áp dụng vào thực tiễn.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Bí thư Trung ương (2015), Kết luận số 117-KL/TW về công tác đào tạo, bồi dưỡng tại các trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.
2. Bộ Chính trị Đảng Cộng sản Việt Nam (2014), Nghị quyết số 32-NQ/TW về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ lãnh đạo, quản lý.
3. Nghị quyết 29-NQ/TW ngày 04 tháng 11 năm 2013 về Đổi mới căn bản toàn diện GD&ĐT, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế đã được Hội nghị Trung ương 8 (Khóa XI) thông qua, Tạp chí xây dựng đảng giới thiệu toàn văn Nghị quyết.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2012), Thông tư số 31/2012/TT-BGDĐT ngày 12 tháng 9 năm 2012 ban hành chương trình GDQP&AN.
5. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), Thông tư 05/2020/TT-BGDĐT ngày 18 tháng 3 năm 2020 của Bộ GD&ĐT về Ban hành chương trình GDQP&AN trong trường trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và cơ sở giáo dục đại học.
6. Bộ Lao động Thương binh và Xã hội (2015), Thông tư liên tịch số 18/2015/TTLT-BLĐTBXH ngày 8 tháng 9 năm 2015 về Quy định tổ chức dạy học và đánh giá kết quả học tập môn học GDQP&AN trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, cơ sở giáo dục đại học.
7. Nguyễn Đức Chính, Đinh Thị Kim Thoa (2005), Kiểm tra, đánh giá theo mục tiêu, Bài giảng lưu hành nội bộ, Khoa Sư phạm, Hà Nội.
8. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội.
9. Nguyễn Công Khanh (2014), Tài liệu kiểm tra, đánh giá trong giáo dục, Cục Nhà giáo và Cán bộ quản lý giáo dục, Hà Nội.
10. Trần Thị Tuyết Oanh (2005), Đánh giá trong giáo dục, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.
11. Phạm Viết Vượng (2007), Giáo dục học, NXB Đại học Quốc gia, Hà Nội.